

TLAČOVÉ KOMUNIKÉ Č. 189/24

Luxemburg 7. novembra 2024

Návrhy generálneho advokáta vo veci C-460/23 | [Kinsa]¹

Pomoc pri neoprávnenom vstupe poskytovaná na humanitárne účely: generálny advokát Richard de la Tour považuje smernicu 2002/90 za platnú a spresňuje podmienky trestnosti v práve Únie a vo vnútroštátnom práve

Smernica 2002/90 je v súlade so zásadami zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov.

Vnútroštátnemu súdu prináleží dohliadať na to, aby sankcie uplatniteľné na osoby, ktoré konali nezištne, boli primerané, ak nie je vylúčená trestná zodpovednosť týchto osôb

Smernica 2002/90² vyžaduje, aby členské štáty prijali primerané sankcie voči každému, kto vedome napomáha štátnemu príslušníkovi tretej krajiny neoprávnene vstúpiť na územie členského štátu.³ Táto smernica však stanovuje, že členské štáty sa môžu rozhodnúť, že neuložia sankcie v prípade, ak sa táto pomoc poskytuje na humanitárne účely.⁴

V súlade s touto smernicou talianske právo stanovuje trestnosť napomáhania neoprávnenému vstupu bez ohľadu na existenciu úmyslu dosiahnuť finančnú výhodu. Stanovuje trest odňatia slobody na dva až šesť rokov, pokutu v pevnej sume 15 000 eur za každú dotknutú osobu a podľa všetkého umožňuje kumuláciu týchto sankcií.

Súd v Bologni má rozhodnúť o trestnej zodpovednosti štátnej príslušníčky tretej krajiny, ktorá napomohla neoprávnenému vstupu svojej dcéry a netere na talianske územie s použitím falošných dokladov totožnosti. Tento súd má pochybnosti o platnosti smernice 2002/90 z dôvodu, že neprimerane zasahuje do základných práv dotknutých osôb. Konkrétne sa domnieva, že táto smernica je v rozpore so zásadou proporcionality, keďže normotvorca Únie stanovuje trestnosť napomáhania neoprávnenému vstupu bez ohľadu na existenciu úmyslu dosiahnuť finančnú výhodu, pričom od členských štátov nevyžaduje, aby vylúčili trestnú zodpovednosť v prípade osôb, ktoré konajú z humanitárneho dôvodu alebo na základe rodinných povinností.

V prvom rade generálny advokát Jean Richard de la Tour vo svojich návrhoch prednesených v dnešný deň spresňuje, že trestnosť napomáhania neoprávnenému vstupu sa vzťahuje na všetky činy, ktorými osoba uvážливо a úmyselne poskytne pomoc pri neoprávnenom prekročení hranice členského štátu, a to bez ohľadu na motív tejto osoby.

V druhom rade konštatuje, že neexistuje **žiadna skutočnosť, ktorá by mohla ovplyvniť platnosť tejto smernice z hľadiska zásady zákonnosti trestných činov a trestov**, ktorá je zakotvená v článku 49 ods. 1 Charty. Táto trestnosť patrí do delenej trestnej právomoci Únie a členských štátov a je súčasťou aproximácie existujúcich vnútroštátnych právnych predpisov. Keďže uvedená smernica nemôže sama osebe založiť trestnú zodpovednosť osôb, členským štátom prináleží, aby túto trestnosť integrovali prostredníctvom vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá je primeraná a vyznačuje sa špecifickosťou, presnosťou a jasnosťou potrebnou na splnenie požiadavky právnej istoty. Členským štátom tiež prináleží, aby podľa ich kritérií vzniku trestnej zodpovednosti vymedzili rozsah, v akom sa na osobu môže vzhľadom na okolnosti každého konkrétného prípadu vzťahovať vylúčenie trestnej zodpovednosti alebo dôvod na oslobodenie od trestu alebo jeho zníženie.

V treťom rade sa generálny advokát Richard de la Tour domnieva, že **trestnosť napomáhania nelegálnemu**

pristáhovalectvu nie je v rozpore so zásadou proporcionality zakotvenou v článku 49 ods. 3 Charty. Na jednej strane je nevyhnutné zohľadniť nielen hrozbu, ktorú tento jav predstavuje pre zachovanie verejného poriadku a správu hraníc, ale aj riziká, ktorým môžu byť dotknuté osoby vystavené z dôvodu nezákonných činností, ktoré s tým sú spojené, a situáciu veľkej neistoty a závislosti, v ktorej sa tieto osoby môžu ocitnúť. Na druhej strane, hoci poskytnutá pomoc nemusí byť nevyhnutne súčasťou zárobkovej alebo trestnej činnosti a systematicky nepredstavuje vážne riziko pre život týchto osôb, je dôležité zaradiť všetky činy, ktoré prispievajú k neoprávnenému vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín, do oblasti činnosti trestných orgánov, aby sa zaručil väčší dohľad nad týmito činmi, ktoré pod zámienkou, že sú spáchané zo solidarity alebo z dôvodu rodinných väzieb, môžu v skutočnosti sledovať iné ciele. V tomto kontexte prináleží vnútroštátnemu súdu, aby určil motív páchatela činu a posúdil, do akej miery je takéto konanie ovládané ochranou vyššieho záujmu a odôvodňuje vzhľadom na ustanovenia svojho vnútroštátneho práva vylúčenie trestnej zodpovednosti v prípade dotknutej osoby alebo jej oslobodenie od trestu či jeho zníženie.

Napokon generálny advokát Richard de la Tour zdôrazňuje, že Súdny dvor nemá k dispozícii dostatočné informácie o rozsahu dôvodov vylúčenia trestnej zodpovednosti alebo oslobodenia od trestu či jeho zníženia, ktoré stanovuje talianske právo. Uvádza však, že zásada proporcionality bráni vnútroštátnemu systému, ktorý súdu neumožňuje, aby zväžil dotknuté záujmy a pristúpil k individualizácii trestu. **Vnútroštátny súd musí mať najmä možnosť rozlišovať medzi trestnosťou osoby, ktorá konala z ľudskosti alebo nevyhnutnosti, a osobou, ktorá je vedená výlučne zločinným úmyslom spáchať čin, ktorý je práve zákonom zakázaný, na účely dosiahnutia finančnej výhody.**

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Zostaňte v spojení!

¹ Názov prejednávanej veci je fiktívny. Nezodpovedá skutočnému menu ani názvu žiadneho z účastníkov konania.

² [Smernica Rady 2002/90/ES](#) z 28. novembra 2002, ktorá definuje napomáhanie neoprávnenému vstupu, tranzitu a pobytu.

³ Pozri článok 1 ods. 1 písm. a) smernice.

⁴ Pozri článok 1 ods. 2 smernice.